TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2015. gada 23. decembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Lauksaimniecības produktu tirgu kopīga organizācija — Regula (ES) Nr. 1308/2013 — Preču brīva aprite — LESD 34. pants — Kvantitatīvi ierobežojumi — Pasākumi ar līdzvērtīgu iedarbību — Alkoholisko dzērienu minimālā cena, kas aprēķināta atbilstoši spirta daudzumam produktā — Pamatojums — LESD 36. pants — Pamatojums ar cilvēku veselības un dzīvības aizsardzību — Valsts tiesas vērtējums

Lieta C-333/14

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Court of Session (Scotland)* (Augstākā civillietu tiesa (Skotija), Apvienotā Karaliste) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2014. gada 3. jūlijā un kas Tiesā reģistrēts 2014. gada 8. jūlijā, tiesvedībā

Scotch Whisky Association ,

spiritsEUROPE ,

Comité de la Communauté économique européenne des industries et du commerce des vins, vins aromatisés, vins mousseux, vins de liqueur et autres produits de la vigne (CEEV)

pret

Lord Advocate ,

Advocate General for Scotland .

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: pirmās palātas priekšsēdētāja R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], kas pilda otrās palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši Ž. L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*], A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], K. Likurgs [*C. Lycourgos*] (referents) un Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*],

ģenerāladvokāts: Ī. Bots [*Y. Bot*],

sekretāre: L. Hjūleta [*L. Hewlett*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2015. gada 6. maija tiesas sēdi,

* * Tiesvedības valoda – angļu.

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Scotch Whisky Association*, *spiritsEUROPE* un *Comité de la Communauté économique européenne des industries et du commerce des vins, vins aromatisés, vins mousseux, vins de liqueur et autres produits de la vigne* (*CEEV*) vārdā – *C. Livingstone*, *advocate*, *G. McKinlay*, *Rechtsanwalt*, *A. O'Neill*, *QC*, *M. J. Holmes* un *M. Ross*, *barristers*,

— *Lord Advocate* vārdā – *S. Bathgate*, pārstāve, kurai palīdz *C. Pang* un *L. Irvine*, *advocates*, kā arī *G. Moynihan*, *QC*,

— Apvienotās Karalistes valdības vārdā – *C. R. Brodie* un *S. Behzadi-Spencer*, kā arī *M. Holt*, pārstāvji, kuriem palīdz *A. Carmichael*, *barrister*,

— Bulgārijas valdības vārdā – *E. Petranova* un *D. Drambozova*, pārstāves,

— Īrijas vārdā – *E. Creedon*, kā arī *A. Joyce* un *B. Counihan*, pārstāvji, kuriem palīdz *B. Doherty*, *barrister*,

— Spānijas valdības vārdā – *A. Rubio González*, pārstāvis,

— Nīderlandes valdības vārdā – *M. Bulterman* un *M. Gijzen*, pārstāves,

— Polijas valdības vārdā – *B. Majczyna*, kā arī *M. Szwarc*, *M. Załęska* un *D. Lutostańska*, pārstāvji,

— Portugāles valdības vārdā – *A. Gameiro* un *L. Inez Fernandes*, pārstāvji,

— Somijas valdības vārdā – *H. Leppo*, pārstāve,

— Zviedrijas valdības vārdā – *A. Falk*, *C. Meyer-Seitz*, *U. Persson* un *N. Otte Widgren*, kā arī *E. Karlsson* un *L. Swedenborg*, pārstāvji,

— Norvēģijas valdības vārdā – *K. Nordland Hansen* un *M. Schei*, pārstāvji,

— Eiropas Komisijas vārdā – *B. Eggers* un *G. Wilms*, pārstāvji,

— EBTA Uzraudzības iestādes vārdā – *J. T. Kaasin* un *M. Moustakali*, kā arī *A. Lewis*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2015. gada 3. septembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulas (ES) Nr. 1308/2013, ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007 (OV L 347, 671. lpp.; turpmāk tekstā – "Vienotā TKO regula"), kā arī LESD 34. un 36. panta interpretāciju.

2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā *Scotch Whisky Association, spiritsEUROPE* un *Comité de la Communauté économique européenne des industries et du commerce des vins, vins aromatisés, vins mousseux, vins de liqueur et autres produits de la vigne* [Eiropas Ekonomikas kopienas Vīnu, aromatizēto vīnu, dzirkstošo vīnu, stiprināto vīnu un citu vīnkopības produktu ražotāju un tirgotāju

komiteja] (*CEEV*) pret *Lord Advocate* un *Advocate General for Scotland* par valsts likuma spēkā esamību un dekrēta projektu par minimālās cenas noteikšanu alkohola vienībai (turpmāk tekstā – "MCV") alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībai Skotijā.

Tiesību akti

Savienības tiesības

3 Vienotās TKO regulas preambulas 15., 43., 172. un 174. apsvērumā ir noteikts:

"(15) Šajā regulā būtu jāparedz iespēja realizēt produktus, kas iepirkti valsts intervencē. Šādi pasākumi būtu jāpieņem tā, lai izvairītos no tirgus traucējumiem un nodrošinātu vienādu piekļuvi precēm un vienādu attieksmi pret pircējiem.

[..]

(43) Ir svarīgi paredzēt vīna nozares atbalsta pasākumus, kuri stiprina konkurētspējīgas struktūras. [..]

[..]

(172) Ņemot vērā lauksaimniecības nozares specifiskas iezīmes un to, ka tās pamatā ir pareiza visas pārtikas aprites darbība, tostarp tādu konkurences noteikumu efektīva piemērošana visām pārtikas apritē iesaistītajām nozarēm, kuri var būt ļoti koncentrēti, – īpaša uzmanība būtu jāvelta LESD 42. pantā paredzēto konkurences noteikumu piemērošanai. [..]

[..]

(174) Būtu jāatļauj īpaša pieeja lauksaimnieku vai ražotāju organizācijām vai to apvienībām, kuru mērķis ir kopīga lauksaimniecības produktu ražošana vai tirdzniecība vai kopīgu iekārtu izmantošana, ja vien šāda kopīga darbība neizslēdz konkurenci [..]."

4 Vienotās TKO regulas 167. panta "Tirdzniecības noteikumi vīna kopējā tirgus darbības uzlabošanai un stabilizēšanai" 1. punktā ir paredzēts:

"Lai uzlabotu un stabilizētu kopējā tirgus darbību attiecībā uz vīniem, arī vīnogām, misām un vīniem, no kuriem tie iegūti, ražotājas dalībvalstis var noteikt tirdzniecības noteikumus, lai regulētu piedāvājumu, jo īpaši ar lēmumiem, ko pieņēmušas saskaņā ar 157. un 158. pantu atzītas starpnozaru organizācijas.

Šie noteikumi ir samērojami ar sasniedzamo mērķi, un tie nevar:

a) būt saistīti ar darījumiem pēc attiecīgā produkta pirmās laišanas tirgū;

b) atļaut cenu noteikšanu, arī orientējošo vai ieteicamo cenu noteikšanu;

[..]."

Apvienotās Karalistes tiesības

5 2012. gada Alkoholisko dzērienu minimālās cenas likums Skotijā (*Alcohol* (*Minimum Pricing*) (*Scotland*) *Act* 2012, turpmāk tekstā – "2012. gada likums") paredz MCV, kas ir jāievēro visiem tādas licences turētājiem, kas nepieciešama alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībā Skotijā.

6 2012. gada likumā ir noteikts, ka Skotijas valdība nosaka MCV ar noteikumiem. Tādēļ šī valdība sagatavoja dekrēta projektu, proti, 2013. gada dekrētu par alkohola vienības minimālo cenu Skotijā (*The Alcohol* (*Minimum Price per Unit*) (*Scotland*) *Order* 2013, turpmāk tekstā – "MCV dekrēts"), apstiprināšanai Skotijas Parlamentā.

7 Atbilstoši šim dekrētam MCV ir noteikta 0,50 sterliņu mārciņas (GBP) (aptuveni EUR 0,70). Produkta pārdošanas minimālo cenu turklāt nosaka, piemērojot šādu formulu, proti, MCV x S x V x 100, kur "MCV" ir alkohola vienības minimālā cena, "S" ir spirta saturs un "V" ir spirta tilpums litros.

8 2012. gada likums nosaka, ka Skotijas valdība novērtē MCV noteikšanas iedarbību, lai Parlamentam iesniegtu ziņojumu turpmākajos piecos gados pēc attiecīgā tiesiskā regulējuma stāšanās spēkā. Turklāt šajā likumā ir paredzēts, ka MCV vairs nenosaka, kad pagājuši seši gadi, skaitot no MCV dekrēta stāšanās spēkā, ja vien Parlaments nenolemj atstāt spēkā šo mehānismu.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

9 2012. gada likumu pieņēma Skotijas parlaments, bet tikai atsevišķas tā "formālās daļas" stājās spēkā 2012. gada 29. jūnijā. Atbilstoši šim likumam Skotijas ministri izdeva MCV dekrētu, kas nosaka MCV – GBP 0,50 (aptuveni EUR 0,70).

10 2012. gada 25. jūnijā Skotijas ministri paziņoja Eiropas Komisijai par šo dekrētu, piemērojot Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 22. jūnija Direktīvu 98/34/EK, ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu jomā (OV L 204, 37. lpp.). 2012. gada 25. septembrī Komisija sniedza savu atzinumu, atbilstoši kuram attiecīgais valsts pasākums ir kvantitatīvs ierobežojums LESD 34. panta izpratnē, kas nevar tikt pamatots atbilstoši LESD 36. pantam.

11 2012. gada 19. jūlijā prasītājas pamatlietā uzsāka tiesvedību, lai apstrīdētu 2012. gada likuma un MCV dekrēta spēkā esamību. Saņēmušas atteikumu pirmajā instancē, tās iesniedza apelācijas sūdzību par šo nolēmumu *Court of Session (Scotland)* (Augstākā civillietu tiesa (Skotija)). Turklāt Skotijas ministri apņēmās neļaut stāties spēkā noteikumiem par MCV pirms šīs tiesvedības beigām.

12 Šādos apstākļos *Court of Session (Scotland)* (Augstākā civillietu tiesa (Skotija)) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai saskaņā ar ES tiesību par vīna tirgus kopējo organizāciju, it īpaši Vienotās TKO regulas, interpretāciju dalībvalsts ir tiesīga pasludināt tādu valsts tiesību normu, ar kuru ir paredzēta minimālā mazumtirdzniecības cena vīnam attiecībā uz alkohola tilpumkoncentrāciju pārdotajā precē un kura tādējādi balstās uz tirgus spēku brīvu cenu noteikšanu, kas citkārt attiecas uz vīna tirgu?

2) Vai saistībā ar atsaukšanos uz attaisnojumu atbilstoši LESD 36. pantam, ja:

i) dalībvalsts ir secinājusi, ka cilvēku veselības aizsardzības apsvērumu dēļ ir lietderīgi palielināt kādu produktu, konkrētajā gadījumā – alkoholisko dzērienu, patēriņa izmaksas patērētājiem vai kādai šo patērētāju daļai, un

ii) šie produkti ir tādi, kurus dalībvalsts ir tiesīga aplikt ar akcīzes nodokli vai citiem nodokļiem (tostarp nodokļiem vai nodevām, ko nosaka atbilstoši spirta koncentrācijai vai alkohola tilpumam, vai produkta vērtībai, vai arī izmantojot šo nodokļu pasākumu kombināciju),

dalībvalstij saskaņā ar Savienības tiesībām ir atļauts – un, ja tas tā ir, tad ar kādiem nosacījumiem – nepieņemt šādus nodokļu pasākumus, kas ietver patērētāja maksājamo cenu paaugstināšanu, un tā vietā izvēlēties tiesību aktus, ar kuriem tiek noteikta minimālā mazumtirdzniecības cena, kas kropļo tirdzniecību Savienībā un konkurenci?

3) Vai dalībvalsts tiesa, lemjot par to, vai tiesību akts, kas veido ar LESD 34. pantu nesaderīgu kvantitatīvu ierobežojumu, tomēr saskaņā ar LESD 36. pantu var tikt attaisnots ar cilvēku veselības aizsardzības apsvērumiem, savā pārbaudē var ņemt vērā vienīgi informāciju, pierādījumus un citus materiālus, kas bija pieejami likumdevējam un ko tas izvērtējis šī tiesību akta pasludināšanas laikā? Ja nē, kādi citi ierobežojumi var attiekties uz valsts tiesas spēju izvērtēt visus materiālus vai pierādījumus, kas ir pieejami un ko lietas dalībnieki ir piedāvājuši valsts tiesas nolēmuma pieņemšanas laikā?

4) Gadījumā, kad dalībvalsts tiesai tiek prasīts tās ES tiesību interpretācijā un piemērošanā izvērtēt valsts iestāžu apgalvojumu par to, ka tiesību norma, kas citkārt ir uzskatāma par kvantitatīvu ierobežojumu, kas ietilpst LESD 34. panta piemērošanas jomā, saskaņā ar LESD 36. pantu ir pamatota atkāpe cilvēka veselības aizsardzības apsvērumu dēļ, cik lielā mērā no valsts tiesas tiek prasīts un ciktāl tā ir pilnvarota, pamatojoties uz tai iesniegtajiem materiāliem, formulēt objektīvu viedokli par tiesību normas efektivitāti mērķa, kuram tā radīta, sasniegšanā vai vismaz līdzvērtīgas alternatīvas tiesību normas, kura ir mazāk ES iekšējo konkurenci traucējoša, pieejamību un tiesību normas vispārējo samērīgumu?

5) (Saistībā ar strīdu par to, vai tiesību normu pamato cilvēka veselības aizsardzības apsvērumi saskaņā ar LESD 36. pantu) uzskatot, ka iespējama alternatīva tiesību norma, kas nav traucējoša vai kas vismaz ir mazāk traucējoša ES iekšējai tirdzniecībai un konkurencei, vai ir leģitīms pamats noraidīt alternatīvo tiesību normu, ja šīs alternatīvās tiesību normas iedarbība var nebūt tieši identiska apstrīdētajai tiesību normai saskaņā ar LESD 34. pantu, bet var radīt tālākas papildu priekšrocības un nodrošināt atbilstību plašākam vispārējam mērķim?

6) Lai izvērtētu, vai valsts tiesību norma, kas atzīta vai kvalificēta kā kvantitatīvs ierobežojums LESD 34. panta izpratnē un kuras pamatojumam ir izdarīta atsauce uz LESD 36. pantu, un it īpaši izvērtētu tiesību normas samērīgumu, kādā mērā tiesa var ņemt vērā tās vērtējumu par raksturu un apmēru, kādā tiesību norma kā kvantitatīvs ierobežojums ir pretrunā 34. pantam?"

Prejudiciālie jautājumi

Par pirmo jautājumu

13 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Vienotā TKO regula ir jāinterpretē tādējādi, ka tai pretrunā ir tāds valsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā aplūkotais, kurā vīnam ir paredzēta MCV.

14 Vispirms ir jāatgādina, ka atbilstoši LESD 40. panta 2. punktam lauksaimniecības tirgu kopīgā organizācija (turpmāk tekstā – "TKO") var aptvert visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai sasniegtu LESD 39. pantā izvirzītos kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) mērķus, jo īpaši cenu regulēšanu.

15 Turklāt, kā norādīts Vienotās TKO regulas preambulas 3. apsvērumā, tās mērķis ir izveidot TKO visiem LES un LESD I pielikumā uzskaitītajiem lauksaimniecības produktiem.

16 Atsaucoties uz Tiesas judikatūru par Eiropas Kopienas tiesisko regulējumu, kas bija spēkā 80. gados un regulēja vīna nozares TKO, prasītājas pamatlietā šajā ziņā galvenokārt apgalvo, ka Vienotā TKO regula ir pabeigta kopējā vīnu tirgu tiesiskā regulējuma sistēma, it īpaši cenu jautājumā. Šādos apstākļos

dalībvalstis nevar pieņemt tādu valsts tiesisko regulējumu, par kādu ir pamatlieta. Konkrētāk, no šīs regulas 167. panta 1. punkta b) apakšpunkta skaidri izriet aizliegums dalībvalstīm noteikt vienpusējus pasākumus, ar ko nosaka vīnu mazumtirdzniecības cenu.

17 Ir jākonstatē tomēr, kā to pareizi norāda Komisija savos rakstveida apsvērumos, ka Vienotajā TKO regulā nav ne noteikumu, kas ļautu noteikt vīnu mazumtirdzniecības cenas valsts vai Savienības līmenī, ne noteikumu, kas liegtu dalībvalstīm noteikt valsts pasākumus šādu cenu noteikšanai.

18 Proti, lai gan šīs regulas 167. panta 1. punkta b) apakšpunktā ir skaidri noteikts, ka dalībvalstis ražotājas nevar atļaut cenu noteikšanu, tajā skaitā kā norādes vai ieteikumu, tomēr tas tā ir, tikai definējot tirdzniecības normas par piedāvājuma tiesisko regulējumu, it īpaši ieviešot lēmumus, kurus pieņēmušas starpnozaru organizācijas kopējā vīnu tirgū.

19 Tāpēc dalībvalstis principā saglabā kompetenci noteikt atsevišķus pasākumus, kas nav paredzēti Vienotajā TKO regulā, ar nosacījumu, ka šie pasākumi nav tādi, ar ko atkāpjas no šīs regulas vai kaitē tai, vai liek šķēršļus tās raitai darbībai (šajā ziņā skat. spriedumu *Kuipers*, C-283/03, EU:C:2005:314, 37. punkts un tajā minētā judikatūra).

20 Kas attiecas uz minimālās cenas noteikšanu, kā to secinājumu 31. un 37. punktā norāda ģenerāladvokāts, ja nav cenu noteikšanas mehānisma, pārdošanas cenu brīva noteikšana atbilstoši brīvai konkurencei ir Vienotās TKO regulas sastāvdaļa un tā ir preču brīvas aprites principa izpausme efektīvas konkurences apstākļos.

21 Pamatlietā ir jānorāda, ka MCV noteikšanas rezultātā vietējā ražojuma vai importēto vīnu mazumtirdzniecības cena katrā ziņā nevarēs būs zemāka par obligāto minimālo cenu. Tādēļ šāds pasākums var nelabvēlīgi ietekmēt konkurences attiecības, dažus no šiem ražotājiem vai importētājiem kavējot izmantot priekšrocības, kas saistītas ar precēm ar zemāku pašizmaksu, lai piedāvātu pievilcīgāku mazumtirdzniecības cenu (skat. šajā ziņā spriedumus Komisija/Francija, C-197/08, EU:C:2010:111, 37. punkts, un Komisija/Īrija, C-221/08, EU:C:2010:113, 40. punkts).

22 Taču šajā ziņā Tiesa ir jau nospriedusi, ka tirgu kopējās organizācijas ir izveidotas uz atvērta tirgus principa; katram ražotajam ir brīva piekļuve tam efektīvas konkurences apstākļos (spriedums *Milk Marque* un *National Farmers' Union*, C-137/00, EU:C:2003:429, 59. punkts un tajā minētā judikatūra).

23 Turklāt ir jāatgādina, ka viens no KLP mērķiem ir efektīvas konkurences saglabāšana lauksaimniecības produktu tirgū (spriedums *Panellinios Syndesmos Viomichanion Metapoiisis Kapnou*, C-373/11, EU:C:2013:567, 37. punkts), kas ir atspoguļots vairākos tādos Vienotās TKO regulas preambulas apsvērumos, piemēram, 15., 43., 172. un 174.

24 Tāpēc ir jākonstatē, ka pamatlietā aplūkotais valsts tiesiskais regulējums, ar ko nosaka MCV vīnu mazumtirdzniecībā, var apdraudēt Vienoto TKO regulu, jo šāds pasākums ir pretrunā brīvas cenu noteikšanas principam lauksaimniecības produktu tirdzniecībai, pamatojoties uz brīvu konkurenci, uz kuru ir balstīta šī regula.

25 *Lord Advocate* norāda tomēr, ka šī regula neliedz Skotijas iestādēm noteikt pamatlietā aplūkoto pasākumu, ņemot vērā to, ka šī pasākuma mērķis ir aizsargāt cilvēku veselību un dzīvību, cīnoties pret alkohola pārmērīgu lietošanu – mērķis, kas nav tieši paredzēts Vienotajā TKO regulā.

26 Ir jākonstatē, ka TKO izveide neliedz dalībvalstīm piemērot valsts tiesību normas, kurām ir vispārējo interešu mērķis, kas nav šīs TKO mērķis, pat ja šīs tiesību normas var ietekmēt kopējā tirgus darbību attiecīgajā nozarē (skat. spriedumu *Hammarsten*, C-462/01, EU:C:2003:33, 31. punkts un tajā minētā judikatūra).

27 Šādos apstākļos dalībvalsts nevar atsaukties uz cilvēku veselības un dzīvības aizsardzības mērķi, lai pamatotu šādu pasākumu, par kādu ir pamatlieta, kas apdraud brīvas cenu noteikšanas sistēmu efektīvas konkurences apstākļos, uz ko ir balstīta Vienotā TKO regula.

28 Tomēr dalībvalstu noteiktam ierobežojošam pasākumam, par kādu ir pamatlieta, ir jāatbilst no Tiesas judikatūras izrietošajām samērīguma prasībām, proti, tam ir jābūt piemērotam, lai nodrošinātu vēlamā mērķa sasniegšanu, un tas nevar pārsniegt to, kas nepieciešams šī mērķa sasniegšanai (skat. pēc analoģijas spriedumu *Berlington Hungary* u.c. (C-98/14, EU:C:2015:386, 64. punkts), ko Tiesa vērtēs, izskatot otro līdz sesto jautājumu, kuri konkrēti ir par šī tiesiskā regulējuma samērīguma analīzi. Ir jānorāda, ka katrā ziņā samērīgums ir pārbaudāms, ņemot vērā it īpaši KLP mērķus, kā arī TKO raitu darbību, kas liek līdzsvarot šos mērķus un minētā tiesiskā regulējuma mērķi, proti, aizsargāt sabiedrības veselību.

29 Tāpēc uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Vienotā TKO regula ir jāinterpretē tādējādi, ka tai nav pretrunā tāds valsts pasākums, par kādu ir pamatlieta, ar ko nosaka MCV vīnu mazumtirdzniecībai, ar nosacījumu, ka šis pasākums ir tiešām pienācīgs cilvēku veselības un dzīvības aizsardzības nodrošināšanai un ka, ņemot vērā KLP mērķus, kā arī TKO raitu darbību, tas nepārsniedz to, kas ir nepieciešams cilvēku veselības un dzīvības aizsardzības mērķa sasniegšanai.

Par otro un piekto jautājumu

30 Ar otro un piekto jautājumu, kas jāaplūko kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai LESD 34. un 36. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tie neaizliedz dalībvalstij, lai sasniegtu cilvēku veselības un dzīvības aizsardzības mērķi, izmantojot alkohola patēriņa cenu paaugstinājumu, izvēlēties tādu tiesisko regulējumu, par kādu ir pamatlieta, ar ko nosaka MCV alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībā un noraida tādu mazāk ierobežojošu pasākumu Savienības tirdzniecībai un iekšējai konkurencei kā akcīzes nodoklis, pamatojot ar to, ka pēdējais minētais pasākums var dot papildu priekšrocības un apmierināt plašāku un vispārīgāku mērķi nekā izraudzītais pasākums.

31 Vispirms ir jānorāda, ka no pastāvīgās judikatūras izriet, ka ikviens dalībvalsts pasākums, kas var tieši vai netieši, pašlaik vai potenciāli traucēt tirdzniecību Savienībā, ir jāuzskata par pasākumu ar kvantitatīviem ierobežojumiem līdzvērtīgu iedarbību LESD 34. panta izpratnē (skat. it īpaši spriedumus *Dassonville*, 8/74, EU:C:1974:82, 5. punkts, un *Juvelta*, C-481/12, EU:C:2014:11, 16. punkts).

32 Kā to secinājumu 59. un 60. punktā norādījis ģenerāladvokāts, ar to vien, ka ar pamatlietā aplūkoto tiesisko regulējumu ir liegta iespēja zemāku importēto preču pašizmaksu atspoguļot pārdošanas cenā patērētājam, šis tiesiskais regulējums var likt šķēršļus piekļuvei Lielbritānijas tirgum citās dalībvalstīs, kas nav Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste, likumīgi tirgotiem alkoholiskiem dzērieniem un tādēļ tas ir pasākums ar kvantitatīviem ierobežojumiem līdzvērtīgu iedarbību LESD 34. panta izpratnē (šajā ziņā skat. spriedumus Komisija/Itālija, C-110/05, EU:C:2009:66, 37. punkts; *ANETT*, C-456/10, EU:C:2012:241, 35. punkts, un *Vilniaus energija*, C-423/13, EU:C:2014:2186,48. punkts), ko turklāt nav apstrīdējusi ne iesniedzējtiesa, ne kāds no lietas dalībniekiem, kas ir iesnieguši apsvērumus šajā lietā.

33 Pastāvīgā judikatūra ir tāda, ka pasākums ar kvantitatīvam ierobežojumam līdzvērtīgu iedarbību var tikt pamatots ar cilvēku veselības un dzīvības aizsardzības apsvērumiem LESD 36. panta izpratnē, vienīgi ja šis pasākums ir atbilstošs iecerētā mērķa īstenošanai un nepārsniedz to kas ir nepieciešams šī mērķa sasniegšanai (šajā ziņā skat. spriedumu *ANETT*, C-456/10, EU:C:2012:241, 45. punkts un tajā minētā judikatūra).

34 Kas attiecas uz mērķi, kādu cenšas sasniegt pamatlietā aplūkotais tiesiskais regulējums, iesniedzējtiesa norāda, ka no 2012. gada likuma projektu papildinošām paskaidrojošām piezīmēm, kas iesniegtas Skotijas parlamentam, kā arī no nesena pētījuma "Business and Regulatory Impact Assessment"

izrietot, ka šim tiesiskajam regulējumam var būt dubults mērķis, proti, mērķtiecīgi samazināt patērētāju alkohola bīstamu vai kaitīgu patēriņu, kā arī vispārēji samazināt sabiedrības alkohola patēriņu. Tiesas sēdē Tiesā *Lord Advocate* apstiprināja šo dubulto mērķi, kas, attiekdamies uz visiem iedzīvotājiem, kā mērķus, lai arī tikai pakārtotus, ietver patērētājus, kuru alkohola patēriņš ir vidējs.

35 Tādējādi ir jākonstatē, ka pamatlietā aplūkotajam tiesiskajam regulējumam vispārīgi mērķis ir cilvēku veselības un dzīvības aizsardzība, kas ieņem pirmo vietu starp lietām vai interesēm, ko aizsargā LESD 36. pants. Šajā ziņā dalībvalstīm Līgumā noteiktajās robežās ir jāizlemj, kādā līmenī tās vēlas nodrošināt to aizsardzību (spriedums *Rosengren u.c.*, C-170/04, EU:C:2007:313, 39. punkts un tajā minētā judikatūra).

36 Kas attiecas uz šī tiesiskā regulējuma spēju sasniegt šo cilvēku veselības un dzīvības aizsardzības mērķi, ir jāsecina, kā to secinājumu 127. punktā norāda ģenerāladvokāts, ka nešķiet nesaprātīgi uzskatīt, ka tāds pasākums kā alkoholisko dzērienu minimālās tirdzniecības cenas noteikšana, kas attiecas it īpaši uz lēto alkoholisko dzērienu cenas paaugstināšanu, var būt piemērots pasākums, lai samazinātu alkohola patēriņu vispār un bīstamu un kaitīgu patēriņu it īpaši, ņemot vērā to, ka patērētāji, kam ir šāds patēriņa līmenis, iegādājas lielā apmērā lētus alkoholiskos dzērienus.

37 Turklāt šajā ziņā ir jāatgādina, ka ierobežojošs pasākums var tikt uzskatīts par Savienības tiesībām atbilstošu tikai tad, ja tas patiešām atbilst rūpēm iecerēto mērķi sasniegt saskanīgi un sistemātiski (skat. šajā ziņā spriedumus *Kakavetsos-Fragkopoulos*, C-161/09, EU:C:2011:110, 42. punkts, kā arī pēc analoģijas *Berlington Hungary* u.c., C-98/14, EU:C:2015:386, 64. punkts).

38 Šajā ziņā no Tiesas nosūtītajiem lietas materiāliem, kā arī no *Lord Advocate* apsvērumiem un no debatēm tiesas sēdē izriet, ka tiesiskais regulējums, par ko ir pamatlieta, ietilpst plašākā politiskā stratēģijā, kuras mērķis ir cīnīties ar alkohola radītām postošām sekām. Proti, šajā tiesiskajā regulējumā paredzētās MVC piemērošana ir viens no 40 pasākumiem, kuru mērķis ir saskanīgi un sistemātiski samazināt Skotijas iedzīvotāju alkohola patēriņu kopumā neatkarīgi no šī patēriņa vietas vai apstākļiem.

39 No tā izriet, ka valsts tiesiskais regulējums, kas aplūkots pamatlietā, šķiet piemērots tā mērķa sasniegšanai.

40 Kas attiecas uz jautājumu, vai šis tiesiskais regulējums nepārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai efektīvi aizsargātu cilvēku veselību un dzīvību, ir jāatgādina, ka šajā gadījumā šī analīze veicama, kā tas ir ticis atgādināts šī sprieduma 28. punktā, ņemot vērā arī KLP mērķus un TKO raitu darbību. Tomēr, ņemot vērā šajā gadījumā aplūkoto jautājumu, šī analīze veicama atbilstoši samērīgumam LESD 36. panta ietvaros un tādējādi nav veicama atsevišķi.

41 Turklāt ir jāuzsver, ka valsts tiesisko regulējumu vai praksi nevar pamatot ar LESD 36. pantā paredzēto atkāpi, ja cilvēku veselību un dzīvību tikpat efektīvi var aizsargāt ar pasākumiem, kas tirdzniecību Savienībā ierobežo mazāk (spriedums *Rosengren u.c.*, C-170/04, EU:C:2007:313, 43. punkts un tajā minētā judikatūra).

42 Šajā ziņā iesniedzējtiesa īpaši atsaucas uz tādu nodokļu pasākumu kā paaugstināti nodokļi alkoholiskajiem dzērieniem, ņemot vērā to, ka ar tiem tikpat efektīvi kā ar MVC var panākt cilvēku veselības un dzīvības aizsardzības mērķa sasniegšanu, mazāk ierobežojoši skarot preču brīvu apriti. Tomēr lietas dalībnieku, kas ir iesnieguši apsvērumus, domas šajā jautājumā dalās.

43 Vispirms ir jānorāda, kā to secinājumu 143. punktā norāda ģenerāladvokāts, ka Savienības tiesības principā neliedz piemērot alkoholiskajiem dzērieniem augstākus nodokļus. Dalībvalstis saglabā pietiekami lielu rīcības brīvību vispārīgi paaugstināt akcīzes nodokļus, lai it īpaši panāktu konkrētu sabiedrības veselības mērķu īstenošanu.

44 Turklāt ir jākonstatē, ka nodokļu tiesiskais regulējums ir būtisks un efektīvs instruments cīņā pret alkoholisko dzērienu patēriņu un tādējādi sabiedrības veselības aizsardzībai. Mērķi nodrošināt to, ka šo dzērienu cenas tiek noteiktas augstākas, var pienācīgi panākt ar augstākiem nodokļiem šiem dzērieniem, jo akcīzes nodokļu pieaugumam agrāk vai vēlāk ir jāizpaužas kā mazumtirdzniecības cenu pieaugumam, tam neietekmējot cenu noteikšanas brīvību (skat. pēc analoģijas spriedumus Komisija/Grieķija, C-216/98, EU:C:2000:571, 31. punkts, un Komisija/Francija, C-197/08, EU:C:2010:111, 52. punkts).

45 Šajā ziņā ir jāprecizē, pretēji tam, ko norāda *Lord Advocate*, ka apstāklis, ka iepriekšējā punktā minētā judikatūra attiecas uz tabakas izstrādājumiem, neliedz to piemērot pamatlietā, kas ir par alkoholisko dzērienu tirdzniecību. Proti, valsts pasākumu, kuru mērķis ir personu veselības un dzīvības aizsardzība, ietvaros un neatkarīgi no katras preces konkrētajiem raksturlielumiem alkoholisko dzērienu cenu paaugstinājums var tikt panākts, paaugstinot nodokļus, kā tas ir tabakas izstrādājumu gadījumā.

46 Taču nodokļu pasākums, ar ko paaugstina alkoholisko dzērienu nodokļus, var mazāk ierobežot šo produktu tirdzniecību Savienībā nekā pasākums, ar ko nosaka MVC. Proti, kā tas ir atgādināts šī sprieduma 21. punktā, pēdējais minētais pasākums atšķirībā no nodokļu paaugstināšanas šiem produktiem būtiski ierobežo uzņēmēju brīvību noteikt savu mazumtirdzniecības cenu un tādēļ ir nopietns šķērslis citās dalībvalstīs, kas nav Apvienotā Karaliste, likumīgi tirgoto alkoholisko dzērienu piekļuvei Lielbritānijas tirgum, kā arī konkurencei šajā tirgū.

47 Visbeidzot, kas attiecas uz to, vai ir iespējams izvēlēties MVC, nevis nodokļu pasākumus, tādēļ, ka otrie neļautu tikpat efektīvi sasniegt iecerēto mērķi, ir jāuzsver, ka apstāklis, ka paaugstināti nodokļi alkoholiskajiem dzērieniem rada vispārēju šo dzērienu cenu pieaugumu, kas skar gan patērētājus ar vidēju alkohola patēriņu, gan tos, kas nododas bīstamam kaitīgam patēriņam, ņemot vērā pamatlietā aplūkotā valsts tiesiskā regulējuma divkāršo mērķi, kas ir atgādināts šī sprieduma 34. punktā, neliek secināt, ka paaugstināti nodokļi būtu mazāk efektīvi nekā pieņemtais pasākums.

48 Tieši pretēji, kā to secinājumu 150. punktā norāda ģenerāladvokāts, šādos apstākļos tas, ka augstāku nodokļu pasākums varētu radīt papildu ieguvumus salīdzinājumā ar MVC piemērošanu, veicinot cīņas pret alkohola pārmērīgu lietošanu vispārējā mērķa īstenošanu, nevarētu būt iemesls noraidīt šo pasākumu, bet faktiski ir faktors, kas ļauj dot priekšroku šim pasākumam, nevis pasākumam, ar ko nosaka MVC.

49 Tomēr iesniedzējtiesai, kurai vienīgajai ir zināmi visi pamatlietai raksturīgie juridiskie un faktiskie apstākļi, ir jānosaka, vai kāds cits pasākums, nevis pamatlietā aplūkotā tiesiskā regulējuma paredzētais, piemēram, paaugstināti nodokļi alkoholiskajiem dzērieniem, var aizsargāt cilvēku veselību un dzīvību tikpat efektīvi kā minētais tiesiskais regulējums, mazāk ierobežojot šo produktu tirdzniecību Savienībā.

50 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka uz otro un piekto jautājumu ir jāatbild, ka LESD 34. un 36. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tie liedz dalībvalstij, lai sasniegtu cilvēku veselības un dzīvības aizsardzības mērķi, izmantojot alkohola patēriņa cenu paaugstinājumu, izvēlēties tādu tiesisko regulējumu, par kādu ir pamatlieta, ar ko nosaka MVC alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībā un noraida tādu mazāk ierobežojošu pasākumu tirdzniecībai un konkurencei Savienībā kā akcīzes nodokļa paaugstinājums. Iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai tā ir, ņemot vērā visu tai iesniegtās lietas atbilstošo faktoru detalizētu analīzi. Tikai tas vien, ka pēdējais minētais pasākums var dot papildu labumu un plašāk īstenot mērķi cīnīties pret alkohola pārmērīgu lietošanu, nevar pamatot tā noraidīšanu.

Par ceturto un sesto jautājumu

51 Ar ceturto un sesto jautājumu, kuri jāizskata kopā, iesniedzējtiesa šaubās būtībā par LESD 36. panta interpretāciju attiecībā uz samērīguma pārbaudes, kas veicama šai tiesai, intensitātes pakāpi, kad tā pārbauda valsts tiesisko regulējumu, ņemot vērā cilvēku veselības un dzīvības aizsardzības pamatojumu šī panta izpratnē.

52 Ir jānorāda, ka, ņemot vērā šī sprieduma 35. punktā minēto judikatūru, dalībvalstīm ir jālemj par līmeni, kādā tās ir iecerējušas nodrošināt cilvēku veselības un dzīvības aizsardzību LESD 36. panta izpratnē, vienlaicīgi ņemot vērā preču brīvas aprites Savienībā prasības.

53 Taču, tā kā aizliegums, kāds izriet no pamatlietā aplūkotā valsts tiesiskā regulējuma, ir atkāpe no preču brīvas aprites principa, valsts iestādēm ir jāpierāda, ka šāds tiesiskais regulējums atbilst samērīguma principam, proti, tas ir vajadzīgs izvirzītā mērķa īstenošanai, un ka šo mērķi nevarētu sasniegt ar aizliegumiem vai ierobežojumiem, kas apmēra ziņā ir mazāki vai kas mazākā mērā ietekmē Savienības iekšējo tirdzniecību (skat. šajā ziņā spriedumus *Franzén*, C-189/95, EU:C:1997:504, 75. un 76. punkts, kā arī *Rosengren* u.c., C-170/04, EU:C:2007:313, 50. punkts).

54 Šajā ziņā attaisnojošiem iemesliem, uz ko dalībvalsts var atsaukties, ir jāpievieno pienācīgi pierādījumi vai analīze par šīs valsts veiktā ierobežojošā pasākuma piemērotību un samērīgumu, kā arī precīza informācija, kas ļauj pamatot dalībvalsts argumentāciju (šajā ziņā skat. spriedumus *Lindman*, C-42/02, EU:C:2003:613, 25. punkts; Komisija/Beļģija, C-227/06, EU:C:2008:160, 63. punkts, un *ANETT*, C-456/10, EU:C:2012:241, 50. punkts).

55 Tomēr ir jānorāda, ka šim pierādīšanas pienākumam nav jābūt tādam, kas prasītu, ka, pieņemot valsts tiesisko regulējumu, ar ko nosaka tādu pasākumu kā MVC, valsts iestādēm ir konkrēti jāpierāda, ka neviens cits iedomājams pasākums neļauj īstenot iecerēto leģitīmo mērķi tādos pašos apstākļos (šajā ziņā skat. spriedumu Komisija/Itālija, C-110/05, EU:C:2009:66, 66. punkts).

56 Šajā kontekstā valsts tiesai, kurai ir lūgts kontrolēt attiecīgā valsts tiesiskā regulējuma tiesiskumu, ir jāpārbauda to pierādījumu atbilstība, kurus kompetentās valsts iestādes ir iesniegušas, lai pierādītu šī tiesiskā regulējuma atbilstību samērīguma principam. Balstoties uz šiem pierādījumiem, šai tiesai it īpaši ir objektīvi jāpārbauda, vai attiecīgās dalībvalsts iesniegtie pierādījumi ļauj saprātīgi noteikt, ka izvēlētie pasākumi ir piemēroti iecerēto mērķu īstenošanai, kā arī iespēja tos sasniegt ar pasākumiem, kas mazāk ierobežo preču brīvu apriti.

57 Šajā gadījumā, veicot šādu pārbaudi, iesniedzējtiesa var arī ņemt vērā iespējamu zinātnisku neskaidrību esamību attiecībā uz tāda pasākuma kā MVC konkrētu un reālu ietekmi uz alkohola patēriņu iecerētā mērķa sasniegšanai. Kā to secinājumu 85. punktā norāda ģenerāladvokāts, apstāklis, ka valsts tiesiskais regulējums paredz to, ka MVC beigsies pēc sešiem gadiem, skaitot no MVC dekrēta stāšanās spēkā, ja vien Parlaments nenolemj atstāt spēkā šo mehānismu, ir faktors, ko iesniedzējtiesa arī var ņemt vērā.

58 Šai tiesai ir arī jāpārbauda preču brīvas aprites ierobežojuma, kas izriet no tāda pasākuma kā MVC, raksturs un apmērs, salīdzinot to ar citiem iespējamiem pasākumiem, kas mazāk ietekmē tirdzniecību Savienībā, kā arī šāda pasākuma ietekmi uz TKO raitu tirdzniecību; šis vērtējums ietilpst samērīguma pārbaudē.

59 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka LESD 36. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka, pārbaudot valsts tiesisko regulējumu attiecībā uz cilvēku veselības un dzīvības aizsardzības pamatojumu šī panta izpratnē, valsts tiesai ir objektīvi jāpārbauda, vai attiecīgās dalībvalsts iesniegtie pierādījumi ļauj saprātīgi uzskatīt, ka izvēlētie pasākumi ir piemēroti iecerēto mērķu īstenošanai, kā arī iespēja šos mērķus sasniegt ar preču brīvu apriti un TKO mazāk ierobežojošiem pasākumiem.

Par trešo jautājumu

60 Ar trešo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai LESD 36. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tāda valsts pasākuma kā pamatlietā aplūkotā samērīguma pārbaude ir ierobežota ar to informāciju, pierādījumiem vai citiem dokumentiem, kas bija valsts likumdevēja rīcībā, pieņemot šo pasākumu.

61 Šī tiesa norāda uz pamatlietas pušu sasvstarpējām domstarpībām par datumu, kurā ir jānovērtē attiecīgā valsts pasākuma tiesiskums. Tā šaubās par dokumentiem un pierādījumiem, kas tai jāpārbauda, novērtējot šī pasākuma pamatojumu, ņemot vērā LESD 36. pantu, ja tās rīcībā ir jauni pētījumi, kurus valsts likumdevējs neesot pārbaudījis, pieņemot pasākumu.

62 Ir jāuzsver vispirms, ka Savienības tiesību prasības ir jāievēro jebkurā attiecīgajā brīdī neatkarīgi no tā, vai tas ir pasākuma noteikšanas, īstenošanas vai piemērošanas konkrētajam gadījumam brīdis (spriedums *Seymour-Smith* un *Perez*, C-167/97, EU:C:1999:60, 45. punkts).

63 Šajā gadījumā ir jākonstatē, ka valsts tiesai tiek lūgts pārbaudīt pamatlietā aplūkotā tiesiskā regulējuma atbilsmi Savienības tiesībām, lai gan tās vēl nebija stājušās spēkā valsts tiesību sistēmā. Tādēļ valsts tiesai ir jānovērtē šī tiesiskā regulējuma atbilsme Savienības tiesībām tajā dienā, kad tā pieņem spriedumu.

64 Šī novērtējuma ietvaros iesniedzējtiesai ir jāņem vērā visa informācija, visi pierādījumi vai visi citi dokumenti, par kuriem tā zina valsts tiesībās paredzētajā kārtībā. Šāds vērtējums vēl jo vairāk ir piemērojams tādā situācijā, kāda ir pamatlietā, kurā, šķiet, pastāv zinātniskas neskaidrības par valsts tiesiskajā regulējumā, kura tiesiskumu ir lūgts pārbaudīt iesniedzējtiesai, paredzēto pasākumu reālajām sekām.

65 Tādēļ uz trešo jautājumu ir jāatbild, ka LESD 36. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tāda valsts pasākuma kā pamatlietā aplūkotā samērīguma pārbaude nav ierobežota ar to informāciju, pierādījumiem vai citiem dokumentiem, kas bija valsts likumdevēja rīcībā, pieņemot šo pasākumu. Tādos apstākļos, kādi ir pamatlietā, šī pasākuma atbilsmes Savienības tiesībām pārbaude ir jāveic, pamatojoties uz informāciju, pierādījumiem vai citiem dokumentiem, kas ir valsts tiesas rīcībā sprieduma pieņemšanas datumā valsts tiesībās noteiktajā kārtībā.

Par tiesāšanās izdevumiem

66 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, kas nav minēto pušu tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

1) **Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regula (ES) Nr. 1308/2013, ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007, ir jāinterpretē tādējādi, ka tai pretrunā nav tāds valsts pasākums, par kādu ir pamatlieta, ar ko nosaka minimālo alkohola vienības cenu vīnu mazumtirdzniecībai, ar nosacījumu, ka šis pasākums ir tiešām piemērots cilvēku veselības un dzīvības aizsardzības mērķa nodrošināšanai un ka, ņemot vērā kopējās lauksaimniecības politikas mērķus, kā arī tirgu kopējās organizācijas raitu darbību, tas nepārsniedz to, kas ir nepieciešams cilvēku veselības un dzīvības aizsardzības mērķa sasniegšanai;**

2) LESD 34. un 36. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tie liedz dalībvalstij, lai sasniegtu cilvēku veselības un dzīvības aizsardzības mērķi, izmantojot alkohola patēriņa cenu paaugstinājumu, izvēlēties tādu tiesisko regulējumu, par kādu ir pamatlieta, ar ko nosaka minimālo cenu alkohola vienībai alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībā un noraida tādu mazāk ierobežojošu pasākumu tirdzniecībai un konkurencei Eiropas Savienībā kā akcīzes nodokļa paaugstinājums. Iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai tā ir, ņemot vērā visu tai iesniegtās lietas atbilstošo faktoru detalizētu analīzi. Tas vien jau, ka pēdējais minētais pasākums var dot papildu labumu un plašāk īstenot mērķi cīnīties pret alkohola pārmērīgu lietošanu, nevar pamatot tā noraidīšanu;

3) LESD 36. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka, pārbaudot valsts tiesisko regulējumu attiecībā uz cilvēku veselības un dzīvības aizsardzības pamatojumu šī panta izpratnē, valsts tiesai ir objektīvi jāpārbauda, vai attiecīgās dalībvalsts iesniegtie pierādījumi ļauj saprātīgi uzskatīt, ka izvēlētie pasākumi ir piemēroti iecerēto mērķu īstenošanai, kā arī iespēja šos mērķus sasniegt ar preču brīvu apriti un tirgu kopīgo organizāciju mazāk ierobežojošiem pasākumiem;

4) LESD 36. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tāda valsts pasākuma kā pamatlietā aplūkotā samērīguma pārbaude nav ierobežota ar to informāciju, pierādījumiem vai citiem dokumentiem, kas bija valsts likumdevēja rīcībā, pieņemot šo pasākumu. Tādos apstākļos, kādi ir pamatlietā, šī pasākuma atbilsmes Savienības tiesībām pārbaude ir jāveic, pamatojoties uz informāciju, pierādījumiem vai citiem dokumentiem, kas ir valsts tiesas rīcībā sprieduma pieņemšanas datumā valsts tiesībās noteiktajā kārtībā.

[Paraksti]